

Sygn. akt **III AUa 553/16**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 stycznia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Jolanta Cierpiał (spr.)

Sędziowie: SSA Marta Sawińska

del. SSO Małgorzata Woźniak-Zendran

Protokolant: st. sekr. sądowy Emilia Wielgus

po rozpoznaniu w dniu 25 stycznia 2017 r. w Poznaniu

sprawy **M. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

przy udziale zainteresowanego: (...) Sp. z o.o.

o podstawę wymiaru składek

na skutek apelacji M. K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 22 października 2015 r. sygn. akt VII U 2279/14

oddala apelację.

del. SSO Małgorzata Woźniak-Zendran	SSA Jolanta Cierpiał	SSA Marta Sawińska
-------------------------------------	----------------------	--------------------

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z dnia 21 marca 2014r., znak (...) - (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P., stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia M. K. podlegającej ubezpieczeniom jako pracownik u płatnika składek (...) sp. z o.o. wynosi:

- za styczeń 2013 r. na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe – 2913,77 zł, na ubezpieczenie zdrowotne – 2514,29 zł,
- za luty 2013 r. na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe – 2913,77 zł, na ubezpieczenie zdrowotne – 2514,29 zł,

- za marzec 2013 r. na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe – 2913,77 zł, na ubezpieczenie zdrowotne – 2514,29 zł,
- za kwiecień 2013 r. na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe – 2913,77 zł, na ubezpieczenie zdrowotne – 2514,29 zł,
- za maj 2013 r. na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe – 2913,77 zł, na ubezpieczenie zdrowotne – 2514,29 zł,
- za czerwiec 2013 r. na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe – 1592,39 zł, na ubezpieczenie zdrowotne – 2178,64 zł,
- za lipiec 2013 r. na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe – 1340,96 zł, na ubezpieczenie zdrowotne – 1291,22 zł,
- za sierpień 2013 r. na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe – 1340,96 zł, na ubezpieczenie zdrowotne – 1157,12 zł,
- za wrzesień 2013 r. na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe – 2913,77 zł, na ubezpieczenie zdrowotne – 2514,29 zł,
- za październik 2013 r. na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe – 2913,77 zł, na ubezpieczenie zdrowotne – 2514,29 zł,
- za listopad 2013 r. na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe – 2913,77 zł, na ubezpieczenie zdrowotne – 2514,29 zł,
- za grudzień 2013 r. na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe – 2913,77 zł, na ubezpieczenie zdrowotne – 2514,29 zł,
- za styczeń 2014 r. na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe – 2913,77 zł, na ubezpieczenie zdrowotne – 2514,29 zł,
- za luty 2014 r. na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe – 2913,77 zł, na ubezpieczenie zdrowotne – 2514,29 zł.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła ubezpieczona M. K., domagając się zmiany decyzji i ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie w wysokości pierwotnie zadeklarowanej przez płatnika.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 22 października 2015 r., wydanym w sprawie o sygn. VII U 2279/14, Sąd Okręgowy w Poznaniu, Wydział VII Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, zmienił zaskarżoną decyzję i stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne M. K. podlegającej ubezpieczeniom u płatnika składek (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością za okres od stycznia 2013 r. do lutego 2014 r. stanowi kwota 4 210,20 zł i oddalił odwołanie w pozostałym zakresie. Nadto Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego na rzecz odwołującej kwotę 1200 zł tytułem zwrotu części kosztów zastępstwa procesowego.

Podstawę rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

M. K. (ur. (...)) faktycznie w (...).) z zawodu jest radcą prawnym i księgową. Od 1993 r. odwołująca prowadziła działalność gospodarczą.

Aktem założycielskim z dnia 12.07.2007 r. M. K. zawiązała spółkę (...) sp. z o.o., wpisaną następnie do rejestru przedsiębiorców KRS w dniu 26.10.2007 r. pod nr (...). Prezesem zarządu Spółki, a zarazem jej współnikiem została odwołująca. Do składania oświadczeń w imieniu Spółki uprawniony został każdy członek zarządu samodzielnie. Przedmiotem działalności Spółki zgodnie z informacją z KRS jest m.in. działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej i usługi finansowe, działalność rachunkowo-księgową i doradztwo podatkowe.

Za lata 2011 i 2012 Spółka (...) wygenerowała stratę. W 2013 r. zysk oscylował w okolicach zera. Na koniec września 2014 r. przychody netto w spółce wyniosły 358 803,92 zł, a zysk netto 35 888,85 zł. Przychody za maj 2015 r. wyniosły w spółce ok. 55 000 zł.

Sąd Okręgowy ustalił nadto, że odwołująca jest doradcą klienta w szeregu spraw związanych z decyzjami i przepływami finansowymi, decyzjami prawnymi, personalnymi i organizacyjnymi, prowadzi dokumentację pracowniczą klientów oraz łączy klientów w celu ich współpracy, a także reprezentuje ich przed Urzędem Skarbowym i Zakładem Ubezpieczeń Społecznych. Sama Spółka (...) obsługuje ok. 70 klientów.

Odwołująca ukończyła kurs rzeczoznawców majątkowych, podyplomowe seminarium podatkowe, kurs dyrektorów oraz kurs języka angielskiego. Nadto jest prokurentem (...) sp. z o.o., przy czym nie uczestniczy w bezpośrednim codziennym zarządzaniu Spółką, a wykonuje jedynie obowiązki związane z reprezentacją Spółki przed urzędami i innymi organami państwowymi.

Wedle ustaleń Sądu Okręgowego, odwołująca zawarła ze Spółką (...) sp. z o.o. umowę o pracę, na mocy której została zatrudniona w Spółce w charakterze księgowej za wynagrodzeniem w kwocie 2.000 zł netto. Z tego tytułu odwołująca została zgłoszona przez płatnika do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych od dnia 1.09.2008r. z podstawą wymiaru składek wynoszącą 2.913,77 zł.

W Spółce (...) sp. z o.o., poza odwołującą zatrudnione są cztery osoby: A. P., P. K., D. K., H. F.. A. P. i P. K. zajmują się sprawami merytorycznymi. Wynagrodzenie A. P. wynosi od maja 2015 r. 1 900 zł netto. P. K. (córka odwołującej) otrzymuje najniższe wynagrodzenie, przy czym Spółka pokrywa koszt jej studiów. Nadto P. K. otrzymuje honorarium w wysokości 2 000 zł z tytułu sprawowania funkcji członka zarządu i bycia udziałowcem. H. F. wypełnia obowiązki o charakterze biurowym i administracyjnym za wynagrodzeniem aktualnie wynoszącym 1 550 zł netto. Obowiązki o charakterze księgowym wykonuje D. K. zatrudniona za wynagrodzeniem w kwocie 2 500 zł netto.

Sąd Okręgowy ustalił także, że odwołująca świadczy pracę na rzecz (...) sp. z o.o. codziennie od poniedziałku do piątku minimum do godziny 16.00. Spółka prowadzi działalność w miejscu zamieszkania odwołującej.

Od dnia 1.01.2013 r. wynagrodzenie za pracę odwołującej zostało podwyższone do kwoty 5 000 zł netto (7 080,65 zł brutto) miesięcznie, w oparciu o uchwałę nr (...) nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników Spółki (...) z dnia 1.01.2013 r. Płatnik opłacał składki od stycznia 2013 r. w ustawowym terminie, choć z opóźnieniem składał deklaracje rozliczeniowe od podwyższonego wynagrodzenia.

Podwyższenie wynagrodzenia odwołującej miało wiązać się z poszerzeniem zakresu usług dla kilku klientów, jakie miała świadczyć dla nich Spółka (odwołująca), jednak zamierzenia te nie zostały zrealizowane. Podwyżka miała także wynikać z faktu, że od momentu zatrudnienia, wynagrodzenie odwołującej nie ulegało zmianie.

W okresie od dnia 20.05.2013 r. do 19.07.2013 r. odwołująca była niezdolna do pracy. Przyczyną zwolnienia była pogarszająca się kondycja psychiczna odwołującej, przy czym obowiązki M. K. podczas jej nieobecności przejęła głównie D. K..

W dniu 1.07.2013 r. wynagrodzenie zasadnicze odwołującej obniżone zostało do kwoty 3 000 zł netto (4 210,20 zł brutto), w oparciu o uchwałę nr (...) nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników (...) sp. z o.o.

Jak ustalił Sąd Okręgowy, obniżenie wynagrodzenia miało wynikać z niezrealizowania zamierzeń co do rozwoju firmy w stosunku do klientów, którzy chcieli rozszerzyć współpracę. Ostatecznie okazało się jednak, że zamierzenia odwołującej odniosły skutek w stosunku do innych klientów i spowodowały poprawę sytuacji finansowej firmy w 2014 r.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy, powołując się na przepisy art. 18 ust. 1, art. 20 ust. 1, art. 41 ust. 13, art. 86 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, art. 11 i 12 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, art. 58 § 2 i 3 kodeksu cywilnego, stwierdził, że dokonane aneksem do umowy o pracę z dnia 1.01.2013 r. ustalenie podstawy wymiaru składek na kwotę 7 080,65 zł nie było zasadne, a przynajmniej odwołująca zasadności takiej podwyżki nie udowodniła. Sąd ten uznał, że wynagrodzeniem adekwatnym i stanowiącym odpłatność za wykonywaną pracę począwszy od stycznia 2013r. będzie wynagrodzenie w kwocie 3 000 zł netto, zaś podstawa wymiaru składek będzie wynosić wówczas 4 210,20 zł.

W konsekwencji, zaskarżonym wyrokiem z dnia 22 października 2015 r., wydanym w sprawie o sygn. VII U 2279/14, Sąd Okręgowy w Poznaniu, Wydział VII Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, zmienił zaskarżoną decyzję i stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne M. K. podlegającej ubezpieczeniom u płatnika składek (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością za okres od stycznia 2013 r. do lutego 2014 r. stanowi kwota 4 210,20 zł i oddalił odwołanie w pozostałym zakresie. Nadto Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego na rzecz odwołującej kwotę 1200 zł tytułem zwrotu części kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła odwołująca M. K., zaskarżając go w części, tj. co do pkt. 1 w zakresie, w którym Sąd I instancji ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne M. K. za okres od stycznia 2013 r. do czerwca 2013 r. w wysokości 4 210,20 zł zamiast w wysokości 7 080,65 zł oraz co do pkt. 2 i 3 wyroku, wyrokowi temu zarzucając:

1. ***naruszenie prawa materialnego, tj. 58 § 2 i 3 k.c. w zw. z art. 300 k.p. poprzez błędną wykładnię polegającą na stwierdzeniu nieważności postanowienia umowy zmieniającej (tzw. aneksu) do umowy o pracę w części dotyczącej ustalonego wynagrodzenia w wysokości 5.000,00 zł netto, w sytuacji ustalenia przez Sąd I instancji, iż wynagrodzenie to nie było rażąco wygórowane i nie zmierzało do uzyskania przez odwołującą wyższych świadczeń z ubezpieczenia społecznego, a co za tym idzie wobec niezaistnienia w niniejszej sprawie przesłanki niezgodności umowy z zasadami współżycia społecznego;***

2. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, polegająca na stwierdzeniu, iż:

a) w okresie od stycznia 2013 r. nie doszło do rzeczywistego zwiększenia nakładu pracy odwołującej, podczas gdy z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż nakład pracy odwołującej został zwiększony od stycznia 2013 r., a jedynie prognozowane pozytywne efekty finansowe dla spółki z tego tytułu nastąpiły w okresie późniejszym;

b) podwyższenie wynagrodzenia za pracę do wysokości 5 000,00 zł od stycznia 2013 r. nie było zasadne, podczas gdy z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika wprost przeciwnie;

1. naruszenie § 2 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu poprzez zasądzenie od organu na rzecz odwołującej kwoty 1200 zł tytułem zwrotu części kosztów procesu bez VAT-u.

Wskazując na powyższe zarzuty, apelująca wniosła o:

1. zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez:

a) ustalenie, iż podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne M. K. podlegającej ubezpieczeniom u płatnika składek (...) Sp. z o.o. za okres od stycznia 2013 r. do czerwca 2013 r, stanowi kwota 7 080,65 zł, a za okres od lipca 2013 r, do lutego 2014 r. kwota 4210,20 zł;

b) zasądzenie od organu na rzecz odwołującej zwrotu kosztów za postępowanie przed Sądem I instancji wg norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 2400 zł + VAT oraz kwoty 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa;

1. zasądzenie od organu na rzecz odwołującej zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego w wysokości 1800 zł + VAT.

W odpowiedzi na apelację, organ rentowy wniósł o oddalenie apelacji odwołującego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Wniesioną przez odwołującego apelację uznać należy za bezzasadną.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd I instancji przeprowadził wyczerpujące postępowanie dowodowe, a zebrany materiał poddał wszechstronnej ocenie z zachowaniem granic swobodnej oceny dowodów, przewidzianej przez art. 233 § 1 k.p.c. Dokonując tej oceny, Sąd Okręgowy dokonał prawidłowej oceny materiału dowodowego w świetle zasady sędziowskiej oceny materiału dowodowego, wyczerpująco wskazując, które dowody uznał za wiarygodne i dlaczego, a które nie, co logicznie i spójnie uzasadnił. W wyniku powyższego, Sąd Okręgowy wyjaśnił wszystkie istotne okoliczności sprawy. Z uwagi na powyższe, w ocenie Sądu Apelacyjnego wszystkie ustalenia faktyczne, dokonane przez Sąd Okręgowy, znajdują oparcie w zgromadzonym materiale dowodowym, który Sąd I instancji właściwie ocenił na podstawie jego wszechstronnego rozważenia, polegającego na rzetelnej, bezstronnej ocenie wyników postępowania i ich prawidłowej interpretacji, przy uwzględnieniu zasad logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego. W szczególności w ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił, że okoliczność, która miała być główną przyczyną podwyższenia odwołującej wynagrodzenia do kwoty 5.000 zł netto w rzeczywistości nie zaszła. Klient Spółki (...) nie zrealizował bowiem w styczniu 2013 r. zamiaru otwarcia nowego sklepu, a uczynił to dopiero w czerwcu 2013 r. (podczas gdy wynagrodzenie odwołującej zostało ponownie umniejszone 1 lipca 2013 r.). Nadto kilku klientów Spółki chciało poszerzenia zakresu usług świadczonych przez Spółkę o obsługę administracyjną i analizę finansową, jednak ostatecznie zamierzenia te w stosunku do tych klientów nie zostały zrealizowane, co oznacza, że logiczny i w pełni uzasadniony jest wniosek Sądu Okręgowego co do tego, że ze strony odwołującej nie było w rzeczonym okresie (od stycznia do czerwca 2013 r.) potrzeby zwiększenia zakresu usług świadczonych przez nią jako pracownika na rzecz Spółki. Podwyżka jej wynagrodzenia mogła być uzasadniona jedynie faktem braku podwyżek od momentu zatrudnienia, lecz i w tym zakresie podzielić należało zapatrywanie Sądu Okręgowego, iż brak było uzasadnienia dla podwyższenia wynagrodzenia odwołującej z kwoty 2.000 zł netto do kwoty 5.000 zł netto tylko z tej przyczyny.

Odnosząc się zaś do podniesionego w apelacji zarzutu sprzeczności istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, wskazać należy, że Sąd Apelacyjny nie podziela zapatrywania apelującego, by z materiału dowodowego sprawy wynikało, iż nakład pracy odwołującej został zwiększony od 1 stycznia 2013 r., a jedynie prognozowane pozytywne efekty finansowe dla Spółki z tego tytułu nastąpiły w okresie późniejszym.

Po pierwsze, taki wniosek nie wypływa z zeznań przesłuchanych w sprawie świadków. Świadcowie M. H. (k. 83-84) i D. K. (k. 84-87) wiedzę o przyczynach podwyższenia oraz późniejszego obniżenia wynagrodzenia odwołującej czerpali wprost od samej ubezpieczonej M. K. i Sąd Apelacyjny ocenia zeznania tych świadków w tym zakresie (podobnie jak Sąd Okręgowy), za nieprzydatne do ustalenia tej okoliczności. W rzeczywistości jedynym źródłem dowodowym, z którego pochodziła informacja o rzekomej zasadności podwyższenia wynagrodzenia odwołującej od dnia 1 stycznia 2013 r. aż o 150%, było przesłuchanie samej odwołującej.

Sąd Apelacyjny nie dostrzega jednak przesłanek, by odmówić logiki ocenie poczynionej przez Sąd Okręgowy co do braku potrzeby zwiększenia podstawy wymiaru składek odwołującej aż o 150%. Za mieszczącą się w granicach oceny

swobodnej, uznać należało ocenę Sądu I instancji, że podnoszony przez odwołującą w jej zeznaniach rozwój firmy stanowił jedynie prognozę i ostatecznie nie został on zrealizowany w zaplanowanym czasie (tj. na początku 2013 r.), a nastąpiło to dopiero rok później, a zatem niewiarygodne było podnoszenie wynagrodzenia odwołującej aż o 150% tylko w związku z samą prognozą zwiększenia się jej nakładu pracy w niedookreślonej przyszłości. Ze wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego wynika zaś, że diametralne zwiększenie wynagrodzenia pracownika powinno być poprzedzone wzrostem dochodów pracodawcy. Tymczasem, czego apelująca nie negowała, zysk pracodawcy odwołującej w roku 2013 oscylował w okolicach zera. Odwołująca nie umiała nadto wyjaśnić, dlaczego w sytuacji, gdy w późniejszym okresie dochody Spółki wzrosły podstawa wymiaru jej składek została obniżona (w lipcu 2013 r.). Podzielić należało zapatrywanie Sądu Okręgowego, że odwołująca nie przedstawiła racjonalnych argumentów takiego stanu rzeczy. Za chybiony należało zatem uznać zarzut apelującej także w części, w jakiej zarzucała ona, że wbrew ustaleniom Sądu I instancji podwyższenie wynagrodzenia za pracę do wysokości 5 000,00 zł od stycznia 2013 r. było zasadne. Okoliczność taka nie wynikała bowiem z zebranego w sprawie materiału dowodowego.

W konsekwencji Sąd Apelacyjny w pełni podzielił wszelkie ustalenia Sądu I instancji i przyjął je za własne, bez potrzeby ponownego ich przytaczania.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego, Sąd Apelacyjny podzielił również w całości ocenę prawną dokonaną przez Sąd Okręgowy.

Zgodnie bowiem z art. 18 ust. 1, art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 121), podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe stanowi w odniesieniu do pracowników przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 ustawy, tj. przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu zatrudnienia m.in. w ramach stosunku pracy. Przychodem w rozumieniu art. 11 ustawy o podatku dochodowym są otrzymane lub postawione do dyspozycji podatnika w roku kalendarzowym pieniądze i wartości pieniężne oraz wartość otrzymanych świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń i stanowi one podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne.

Zgodnie z art. 86 ust. 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, Zakład Ubezpieczeń Społecznych sprawuje kontrolę nad wykonywaniem przez płatników składek zadań i obowiązków w zakresie ubezpieczeń społecznych, w tym w zakresie prawidłowości i rzetelności obliczania, potrącania i opłacania składek oraz innych składek i wpłat, do których pobierania zobowiązany jest Zakład. Przyjmuje się, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych ma kompetencję do kwestionowania wysokości wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek, jeżeli okoliczności sprawy wskazują, że zostało wypłacone na podstawie umowy sprzecznej z prawem, zasadami współżycia społecznego lub zmierzającej do obejścia prawa (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2005 r., sygn. II UZP 2/05).

Zgodnie z art. 58 § 2 k.c., nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współżycia społecznego, przy czym na podstawie art. 58 § 3 k.c., jeżeli nieważnością jest dotknięta tylko część czynności prawnej, czynność pozostaje w mocy co do pozostałych części, chyba że z okoliczności wynika, że bez postanowień dotkniętych nieważnością czynność nie zostałaby dokonana. Częściową nieważnością dotknięte może być postanowienie umowy o pracę dotyczące wysokości wynagrodzenia pracownika.

Sąd Apelacyjny podziela zapatrywanie prawne Sądu Okręgowego, że pracownikowi należy się jedynie wynagrodzenie godziwe, oceniane pod kątem okoliczności każdego konkretnego przypadku, a zwłaszcza rodzaju, ilości i jakości świadczonej pracy oraz wymaganych kwalifikacji. Wynagrodzenie godziwe jest wynagrodzeniem należnym, odpowiednim, właściwym, rzetelnym, sprawiedliwym i uczciwym, a nade wszystko ekwiwalentnym w stosunku do rzeczywiście świadczonej pracy, zaś odwołująca nie wykazała, by godziwym wynagrodzeniem można było określić otrzymywaną przez nią od dnia 1 stycznia 2013 r. kwotę 5.000 zł netto. Jak już wskazano w poprzedniej części uzasadnienia, podnoszony przez odwołującą w jej zeznaniach rozwój firmy stanowił jedynie prognozę i ostatecznie nie został on zrealizowany w zaplanowanym czasie (tj. na początku 2013 r.), a nastąpiło to dopiero rok później, a zatem niewiarygodne było podnoszenie wynagrodzenia odwołującej aż o 150% tylko w związku z samą prognozą zwiększenia się jej nakładu pracy w niedookreślonej przyszłości. Nie było zatem podstawy do podwyższenia

wynagrodzenia odwołującej, skoro przewidywana sytuacja nie miała jeszcze faktycznie miejsca i ostatecznie nie wystąpiła w prognozowanym okresie. W okresie od stycznia 2013 r. nie było racjonalnego uzasadnienia gospodarczego do zwiększenia podstawy wymiaru składek do kwoty 7 080,65 zł, a ustalone na tym poziomie wynagrodzenie nie stanowiło odpłatności za wykonaną pracę. Podzielić należało jednak zapatrywanie Sądu Okręgowego, że w ograniczonym zakresie odwołującej należało się wynagrodzenie podwyższone w stosunku do jej wynagrodzenia przed dniem 1 stycznia 2013 r., chociażby ze względu na wcześniejszy brak podwyższania płacy oraz jednoczesną narastającą rozbieżność między wynagrodzeniem odwołującej, a innych, mniej wykwalifikowanych pracowników. Wynagrodzeniem ekwiwalentnym była jednak kwota 3 000 zł netto, która to kwota odpowiada wynagrodzeniu ustalonemu przez odwołującą z pracodawcą od dnia 1 lipca 2013 r. Rację ma bowiem Sąd I instancji, że skoro odwołująca ustaliła wynagrodzenie na tym poziomie w okresie, gdy firmie udało się zrealizować plany rozwoju i poprawić kondycję finansową (co datowano od roku 2014), przy czym wynagrodzenie takie otrzymuje do dnia dzisiejszego, to poziom tego wynagrodzenia będzie najlepiej odzwierciedlał ekwiwalentność jej pracy.

Z powyższych względów, Sąd Apelacyjny nie podzielił zarzutu apelującej odnośnie naruszenia prawa materialnego, tj. 58 § 2 i 3 k.c. w zw. z art. 300 k.p. poprzez błędną ich wykładnię polegającą na stwierdzeniu nieważności postanowienia umowy zmieniającej (tzw. aneksu) do umowy o pracę w części dotyczącej ustalonego wynagrodzenia w wysokości 5.000,00 zł netto. Tak jak zaznaczono już wyżej, bez znaczenia dla sprawy pozostawało, że wynagrodzenie odwołującej w kwocie 5.000 zł netto od dnia 1 stycznia 2013 r. nie było rażąco wygórowane, a sama odwołująca nie zmierzała do uzyskania wyższych świadczeń z ubezpieczenia społecznego. O sprzeczności z zasadami współzycia społecznego postanowienia o wynagrodzeniu odwołującej od dnia 1 stycznia 2013 r. zadecydowała nieekwiwalentność tego świadczenia w stosunku do rzeczywistych nakładów odwołującej. Wynagrodzenie to nie było godziwe, lecz zawyżone – zwłaszcza w kontekście wynagrodzenia otrzymywanego przez odwołującą w roku 2014 (w czasie zwiększonego zapotrzebowania Spółki na jej usługi) oraz wynagrodzenia otrzymywanego przez nią dzisiaj. Właśnie taką rozbieżność wysokości wynagrodzeń odwołującej w różnych okresach Sąd Apelacyjny ocenił pod kątem zasad współzycia społecznego i uznał, że wynagrodzenie odwołującej w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2013 r. było sprzeczne z tymi zasadami w zakresie, w jakim przewyższało kwotę otrzymywaną przez odwołującą tytułem wynagrodzenia za pracę po tym okresie.

Reasumując, w ocenie Sądu Apelacyjnego, wyrok Sądu Okręgowego z dnia 22 października 2015 r., wydany w sprawie o sygn. VII U 2279/14, co do punktów 1 i 2 tego wyroku, uznać należało za prawidłowy.

Za prawidłowe należało także uznać zawarte w punkcie 3 wyroku rozstrzygnięcie o kosztach procesu. Całkowicie nietrafiony okazuje się bowiem zarzut apelującego – reprezentowanego wszak przez profesjonalnego pełnomocnika – że kwotę zasądzaną tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego – który – co istotne – nie jest pełnomocnikiem z urzędu – powiększyć należy o stawkę podatku od towarów i usług. Pełnomocnik apelującego, podnosząc w tej mierze zarzut naruszenia § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, nie dostrzega, że przepis, zgodnie z jego językowym brzmieniem, znajduje zastosowanie **wyłącznie w sprawach, w których strona korzysta z pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu**, a taka sytuacja nie miała miejsca w sprawie przedmiotowej. Odwołująca przez Sądem I instancji korzystała bowiem z pomocy adwokata ustanowionego z wyboru (vide pełnomocnictwo, k. 105).

Kierując się powyższymi względami, **apelację należało uznać za bezzasadną i na podstawie art. 385 k.p.c. oddać, co uczynił Sąd Apelacyjny w sentencji wydanego wyroku.**

del. SSO Małgorzata Woźniak-Zendran	SSA Jolanta Cierpiał	SSA Marta Sawińska
-------------------------------------	----------------------	--------------------